

Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	A magyar kultúra nagy korszakai
Tárgykód:	ANTKAB1211
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Horváth Nóra
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

A tárgy célja, hogy szemináriumok és előadások keretében megismertesse a hallgatókkal Magyarország kultúrájának kincseit, értékeit, kiemelkedő alkotóit, különös tekintettel építészetére, képzőművészetére és irodalmára. A tárgy átfogó képet kíván nyújtani a magyar művészet, illetve az esztétikai és művészeti értékközvetítés történetéről.

Az előadások során a korai középkor jellemzőitől indulva ismerkedünk meg az egymást követő művelődéstörténeti korszakokkal. A cél minden esetben a magyarországi kulturális élet mozzanatainak az európai egészen belüli értékelése. A romanika és a gótika jellemzőinek megismerése után bepillantunk a reneszánsz világába. Milyen változás történt a művészetben, milyen eszmék határozták meg a gondolkodást a XI. századtól a XVI. századig terjedő időszakban – ezekre a kérdésekre próbálunk koncentrálni, s így a gazdasági-társadalmi folyamatok és a kultúra jelenségvilága közötti összefüggések differenciált és rendszerszemléletű értelmezése is lehetővé válik.

A szemináriumok feladata egy-egy téma alaposabb megismertetése különféle szövegrészek feldolgozásával, megbeszélésével. Fontos követelmény, hogy a hallgatók képesek legyenek az információk összegyűjtésére és kritikus elemzésére, valamint a szövegekben felmerülő problémák több szempontú megközelítésére. Az önálló munka és a kiselőadások során a diákok elsajátítják az információk, elemzések mások számára történő prezentálásának eljárását.

Meggyőződésünk, hogy csak azok képesek segíteni a kulturális, művészi és tudományos értékek közvetítésének hatásmechanizmusait, szervezeti formáit, akik biztos háttértudással rendelkeznek ezen értékek múltjáról és jelenéről is.

Tantárgy tartalma:

Az előadások főbb témái:

- 1-2.: Mindennapi élet a középkori Magyarországon (falu-mezőváros-város, lakás, szerzetes- és lovagrendek stb.)
- 3-4.: Román kor (műhelyek, várak, udvarhelyek)
- 5.: Templomépítészet
- 6.: Gótika (művészeti fejlődés Károly Róbert korától, kastélyok, paloták, festészet)
- 7.: Kapcsolatok Közép-Európa művészetével
- 8.: A későgótikus művészet kezdetei

Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	A magyar kultúra nagy korszakai
Tárgykód:	ANTKAB1211
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Horváth Nóra
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

- 9.: A reneszánsz műveltség megjelenése és terjedése Magyarországon
- 10.: Mátyás király építkezései
- 11.: A reneszánsz művészete 1490-1541 között (építészet, szobrászat)
- 12.: A mohácsi vész és a toszkán művészkolónia felbomlásának következményei
- 13.: A magyar irodalom reneszánsz korszaka, humanisták Magyarországon
- 14.: Humanizmus és reformáció
- 15.: A barokk korszak kezdete

Számonkérési és értékelési rendszere:

Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon és szemináriumokon való részvétel - a kari vizsgaszabályzat szerint: ... 75. §/ (4): *Az intézetnek meg kell tagadnia a tantárgy félévi aláírását, ha egy tantárgyból a hallgató – igazolt és igazolatlan - hiányzásai meghaladják szorgalmi időszak egyharmadára eső óraszámot.*

A félév évközi jeggyel zárul, melynek feltétele az aláírás megszerzése, valamint a félév végi zárthelyi dolgozat minimum elégséges eredménye.

Kötelező irodalom:

Kötelező irodalom : Az előadások és szemináriumok anyaga

A szemináriumon feldolgozásra kerülő anyagok listája:

1) Kristó Gyula: Az első geszták a 13. század elején

In.: Kristó Gyula: Magyar historiográfia I., 41-58.o.
Osiris Kiadó, 2002

2) Klaniczay Gábor: Az 1083. évi magyarországi szentté avatások – modellek, minták, kultúrtörténeti párhuzamok

Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	A magyar kultúra nagy korszakai
Tárgykód:	ANTKAB1211
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Horváth Nóra
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

In.: Művelődéstörténeti tanulmányok a magyar középkorról, 15-32.o., szerk.: Fügedi Erik
Gondolat, Budapest, 1986

3) Kristó Gyula: Geszta és krónika Nagy Lajos királyról

In.: Kristó Gyula: Magyar historiográfia I., 89-97.o.
Osiris Kiadó, 2002

4) Körmendy Kinga: Literátusok, magiszterek, doktorok az esztergomi káptalanban

In.: Művelődéstörténeti tanulmányok a magyar középkorról, 176-202.o., szerk.: Fügedi Erik,
Gondolat, Budapest, 1986

5) Holl Béla: A középkori magyar Jeruzsálem-járás és Pécsváradi Gábor utazásának néhány tanulsága

In.: Művelődéstörténeti tanulmányok a magyar középkorról, 269-282.o., szerk.: Fügedi Erik,
Gondolat, Budapest, 1986

6) Balogh Jolán: Márton és György kolozsvári szobrászok

In.: A régi magyar és európai művészet kincsei – Művészettörténeti tanulmányok, 18-25.o., Püski,
Budapest, 2000

7) Balogh Jolán: A renaissance magyar mecénásai

In.: A régi magyar és európai művészet kincsei – Művészettörténeti tanulmányok, 41-49.o., Püski,
Budapest, 2000

Ajánlott irodalom:

Galavics Géza – Marosi Ernő – Mikó Árpád – Wehli Tünde: Magyar művészet a kezdetektől 1800-ig, Corvina,
2001

Kósa László (szerk.): Magyar művelődéstörténet, Osiris Kiadó, Budapest, 1998

Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	A magyar kultúra nagy korszakai
Tárgykód:	ANTKAB1211
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Horváth Nóra
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

Szabó Zoltán: A magyar szépirói stílus történetének fő irányai, Corvina, 1998

Aradi Nóra: A művészet története Magyarországon, Gondolat, 1983

Művelődéstörténet I., II., szerkesztette: B. Gelencsér Katalin, Magyar Művelődési Intézet

Klanciczay Tibor: Reneszánsz és barokk, Szukits Könyvkiadó, Szeged, 1997, vagy Szépirodalmi Könyvkiadó, 1961

Uó.: A múlt nagy korszakai, Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1973

Szentkirályi Zoltán – Détsy Mihály: Az építészet rövid története, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2000

E.H. Gombrich: A művészet története, Gondolat, Budapest, 2002

A magyar reneszánsz kultúra (szerk.: R. Várkonyi Ágnes), Gondolat, Budapest, 1987

Feuerné Tóth Rózsa: Reneszánsz építészet Magyarországon, Corvina, Budapest, 1981

Kardos Tibor: A magyarországi humanizmus kora, Budapest, 1985

Marosi Ernő: A középkor művészete I., 1000-1250, Corvina, 1997

Csukovits Enikő (szerk.): Mátyás és a humanizmus, Osiris Kiadó, Budapest, 2008

Engel Pál, Kristó Gyula, Kubinyi András (szerk.): Magyarország története 1301-1526, Osiris Kiadó, Budapest, 2005

Jannic Durand: A középkor művészete, ford.: Csorba Géza, Helikon, 2001

Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	A magyar kultúra nagy korszakai
Tárgykód:	ANTKAB1211
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Horváth Nóra
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

Georges Duby: A katedrálisok kora – Művészet és társadalom, 980-1420, ford.: Fázsy Anikó és Albert Sándor, Corvina, 1998

Oktató: Horváth Nóra